Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake de WODC Incidentenmonitor 2025

Datum
17 juni 2026

Onze referentie
6556478

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Jaarlijks doet het WODC cijfermatig onderzoek naar overlast en criminaliteit door asielzoekers, de zogeheten Incidentenmonitor. Het rapport «Incidenten en misdrijven onder bewoners van COA- en gemeentelijke opvanglocaties 2019-2025» wordt op 2 juli 2026 openbaar gemaakt.

2. Geadviseerd besluit

Verzenden bijgaande beleidsreactie op de Incidentenmonitor aan Tweede en Eerste Kamer.

3. Kernpunten

- In 2025 verbleven 112.745 unieke personen voor enige tijd op een COA- of tijdelijke gemeentelijke opvanglocatie. Een beperkt deel was vorig jaar betrokken bij een agressie- of geweldsincident (11%) of verdacht van een misdrijf (3%). Dit aandeel is gelijk aan het aandeel betrokkenen in 2024.
- Toename incidenten is in lijn met de stijging van het aantal personen dat bij COA wordt opgevangen.
- Uit het rapport volgt dat de groep alleenstaande minderjarige vreemdelingen bijzondere aandacht behoeft. Opnieuw is deze groep oververtegenwoordigd in zowel de incidentencijfers als het aantal verdachtenregistraties van misdrijven.
- Net als voorgaande jaren, gaat het bij de geregistreerde misdrijven overwegend om vermogensmisdrijven zoals diefstal (64%).
- 14% van de verdachtenregistraties onder COA- en tgo bewoners had betrekking op een geweldsmisdrijf.
- Levensmisdrijven vormen ongeveer 1% van het totaalaantal registraties, voornamelijk pogingen. In totaal gaat het in 2025 om 7 voltooide levensdelicten.

4. Toelichting

- Het betreft een kwantitatief onderzoek (cijferoverzicht) waarmee dus geen kwalitatieve duiding van de cijfers kan worden gegeven.
- De stijging van het aantal incidenten hangt volgens de onderzoekers samen met de stijging van de COA-bezetting.
- In ambtelijke afstemming van de beleidsreactie is politie, OM en Rechtspraak gevraagd om mogelijke verklaringen aan te dragen bij de cijfermatige

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
17 juni 2026

Onze referentie
6556478

ontwikkelingen. Sluitende verklaringen kunnen nu nadrukkelijk niet worden gegeven, enkel eerste mogelijke verklaringen.

- Mogelijk is de stijging van het aantal registraties van verdachten in 2025 (23% t.o.v. 2024) volgens de politie (deels) te verklaren door de stijging van het aantal vreemdelingen in 2025. In 2024 was juist sprake van een stevige afname. Mogelijk is de procentueel grotere toename te verklaren door deze 'drop' in het aantal in het voorgaande jaar. Ook is er een stijging van het gemiddeld aantal registraties per vreemdeling voor 2025 t.o.v. 2024.
- Het Openbaar Ministerie geeft aan dat percentage dagvaardingszaken mogelijk verband houdt met de praktijk dat een strafbeschikking met geldboete of taakstraf vaak niet zinvol is omdat deze niet wordt betaald of (kan worden) uitgevoerd en de OMSB niet voorziet in een - dan resterende - vrijheidsbenemende sanctie.
- De Rechtspraak geeft aan zij in lichtere mate het beeld terugzien dat het aantal door de rechtbanken opgelegde taakstraffen in 2025 is toegenomen en vrijheidsstraf en geldboetes is afgenomen. Dit geldt ook als gekeken wordt naar alle misdrijfzaken die door de rechtbank zijn behandeld in 2025. Hiervoor heeft de Rechtspraak zo geen verklaring. Mogelijk speelt de aard van de misdrijven een rol, maar dit kan zo niet eenduidig onderbouwd worden.

4.1 Politieke context

Dat een beperkte groep asielzoekers betrokken is bij overlast en criminaliteit, heeft grote impact op zowel omwonenden als medewerkers en medebewoners in de opvang. Daarom zet dit kabinet in op een harde aanpak van asielzoekers die de wet overtreden.
Bij Kamerbrief van 22 mei jl. is de Tweede Kamer reeds geïnformeerd over de voortgang van de nationale aanpak overlast. Daar borduurt de beleidsreactie op voort.

4.2 Krachtenveld

De beleidsreactie is afgestemd met DGSenB, DGPenV/Politie, DGRR/OM en Rechtspraak, COA, IND, DTenV, Nidos.

4.3 Communicatie

Er is vanuit het departement geen nieuwsbericht voorzien.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
